

MIRADES AL MÓN:

UN RECORREGUT PELS CONFLICTES ACTIUS

INTRODUCCIÓ

La iniciativa "Mirades al món: un recorregut pels conflictes actius" està dissenyada especialment per a centres educatius de Lleida, brindant a l'alumnat de 10 a 14 anys una oportunitat única d'enriquir la seva educació amb els valors, la cultura de pau i el coneixement del món on vivim. Aquest programa se centra en la comprensió de diversos conflictes que lamentablement encara es produeixen arreu del món.

Impulsada per la Regidoria de Cooperació de la Paeria de Lleida i la Coordinadora d'ONGD i aMS de Lleida, aquesta iniciativa s'emmarca dins dels esdeveniments planificats pel Dia Escolar de la No-Violència i la Pau (30 de gener), i busca inspirar els i les més joves a reflexionar críticament sobre la construcció d'un món més just i equitatiu.

A través de l'estudi de casos concrets, com el Sàhara, Síria, Colòmbia, Palestina i Ucraïna, es proporcionarà a l'alumnat una visió

adaptada sobre les causes i les conseqüències de cada conflicte, així com les diverses formes de resolució pacífica. L'objectiu principal d'aquesta activitat és fomentar el coneixement dels diferents conflictes latents al món, la importància de la pau i la resolució d'aquests, com a valors fonamentals per a la convivència global. Amb aquest enfocament no només amplia la consciència dels i les més joves sobre les realitats mundials, sinó que també busca desenvolupar l'empatia, el pensament crític i la comprensió intercultural de l'alumnat.

Els centres educatius participants rebran un dossier educatiu complet amb informació detallada sobre cada conflicte, i tindran l'oportunitat de demanar la participació d'una Organització No Governamental per al Desenvolupament (ONGD) relacionada amb cada àmbit. Aquesta col·laboració permetrà que l'alumnat tingui sessions pràctiques

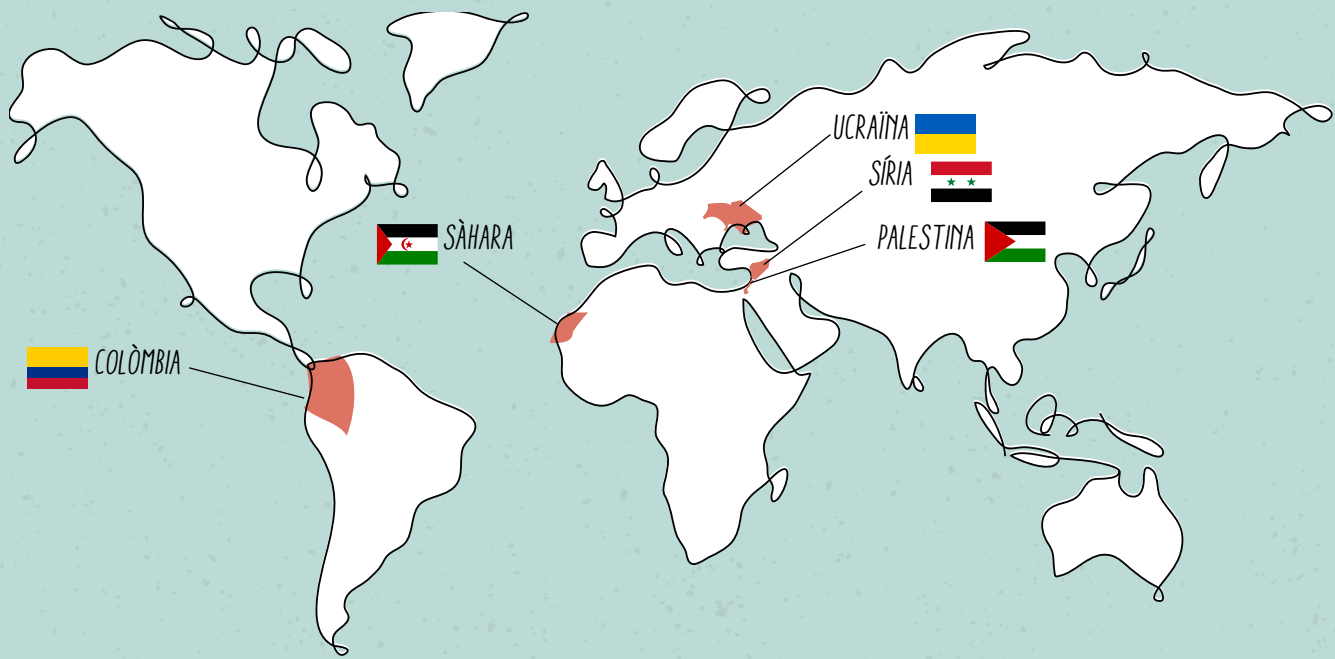
i interactives que complementin el seu aprenentatge en la temàtica.

El punt culminant d'aquesta iniciativa serà la seva participació en el programa de televisió, enregistrat el 26 de gener, amb la col·laboració de Lleida Televisió. Aquest programa posarà en relleu els nens i les nenes com a protagonistes, brindant-los l'oportunitat de compartir les seves percepcions, aprenentatges i idees sorgides dels tallers educatius.

Els centres educatius que ho desitgin, podran participar en aquest programa de televisió amb l'objectiu de fomentar la seva implicació, ja que els nens i les nenes tindran l'oportunitat d'explicar allò que han après a classe i les idees que han sorgit dels tallers educatius que hauran pogut realitzar amb anterioritat.

"Mirades al món: un recorregut pels conflictes actius" és una proposta educativa que posarà de manifest el talent i la perspicàcia dels i les més joves, brindant-los l'ocasió d'expressar-se des de la seva perspectiva sobre la cultura de la pau i les conseqüències dels conflictes que existeixen arreu del món. A través dels seus ulls, busquem entendre com perceben els conflictes mundials i com afecten la nostra vida. Explorarem les seves preguntes sobre el futur, les seves inquietuds i les seves idees per a construir un món més just i equitatiu.

En definitiva, aquesta proposta no només pretén educar, sinó també transformar, oferint una visió única des de la mirada dels nens i nenes que potencien la revisió de forma de veure el món de la persona adulta.

UCRAÏNA

UBICACIÓ GEOGRÀFICA

Ucraïna està al continent Europeu. És estratègicament important per a Rússia, ja que l'annexió de Crimea proporciona a Rússia accés a la Mar Negra,

CONTEXT HISTÒRIC

Després de la Segona Guerra Mundial, els Estats Units i la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS) van rivalitzar per l'hegemonia global, donant lloc a la guerra freda. La creació de l'OTAN, una aliança de països d'Europa i Amèrica del Nord, el 1949 tenia com a objectiu contrarestar l'expansió de l'URSS. Malgrat la caiguda de l'URSS el 1989, l'OTAN va mantenir-se i va créixer fins als 30 membres actuals, avançant cap a l'est i generant tensions amb Rússia.

Després de la independència d'Ucraïna el 1991, les tensions s'han aguditzat. Les entrades de nous membres a l'OTAN han generat desconfiança, especialment després dels avenços de l'OTAN cap a l'est, contravenint suposades promeses a Rússia. La situació

va escalar amb la crida d'Ucraïna a unir-se a l'OTAN i la crítica de Rússia al seu avenç.

Des del 2014, amb l'annexió unilateral de Crimea per part de Rússia, la tensió ha augmentat. Els acords de Minsk del 2015 buscaven resoldre el conflicte a l'est d'Ucraïna, però amb la negativa de Rússia i els conflictes a la regió del Donbàs, la situació s'ha deteriorat. La resposta militar russa ha desencadenat una crisi humanitària amb milions de persones desplaçades.

Ara, amb l'ocupació militar de tot Ucraïna per part de Rússia, la comunitat internacional, liderada per l'OTAN, respon amb sancions i suport militar a països veïns. Tot i això, la dependència europea dels recursos russos dificulta una resposta més radical. Les persones que aposten per la pau avoquen per solucions dialogades i alerten que la violència només generarà més destrucció i morts. La crida final és clara: No a la guerra, la pau és el camí.

CAUSES DEL CONFLICTE

El conflicte entre Rússia i Ucraïna, iniciat per una "operació militar especial" anunciada pel president Vladímir Putin el 24 de febrer de 2022, té arrels en l'annexió de Crimea per part de Rússia en 2014. La regió del Donbàs, separada en zones controlades per separatistes recolzats per Rússia i territoris ucraïnesos, ha estat escenari de tensions. Putin al·lega intervenir per a protegir persones russoparlants perseguides per un suposat règim nazi a Kíev.

Altres causes inclouen l'expansió de l'OTAN cap a l'est i el temor de Putin a perdre influència en antigues repúbliques soviètiques. La sol·licitud d'ingrés d'Ucraïna a l'OTAN va intensificar la preocupació russa, ja que implicaria el suport occidental en cas d'un conflicte amb Rússia. Putin, ressentit pel col·lapse de la Unió Soviètica, cerca mantenir el control en exrepúbliques soviètiques.

L'estratègia del Kremlin (a Rússia) de recolzar règims prorussos a Moldàvia i Geòrgia reflecteix el seu intent d'estendre la seva influència. La situació ha portat a un èxode a Ucraïna, amb més d'un milió de persones desplaçades. Mentrestant, el govern ucraïnès insta la població a unir-se a la defensa i ha sol·licitat la filiació immediata a la Unió Europea.

CONSEQÜÈNCIES DEL CONFLICTE

La guerra a Ucraïna està generant conseqüències devastadores no sols al país, sinó també a escala mundial. Les tropes russes avancen, destruint ciutats i causant la mort de milers de persones, cosa que ha provocat una massiva evacuació de persones refugiades ucraïneses.

La crisi energètica, que ja existia abans del conflicte, s'agreuja. La Unió Europea no pot tallar totalment les importacions de gas i petroli russos a causa de la falta d'oferta per a cobrir la demanda i, com a conseqüència, es provoca un augment històric en els preus de combustibles i energia.

La crisi també s'estén a les matèries primeres, afectant els preus de mercaderies com el blat i productes càrnics. Espanya, per exemple, es veu afectada, ja que Ucraïna és el seu principal proveïdor de blat i gira-sol. Això es tradueix en augments de costos en energia i matèries primeres, elevant la inflació i reduint la capacitat adquisitiva de les llars.

La guerra a Ucraïna ha deixat una empremta profunda, generant tensions geopolítiques i humanitàries que continuen desafiant l'estabilitat a la regió.

IMPACTE EN LA POBLACIÓ

La situació ha generat un desplaçament massiu de població ucraïnesa. Milers de persones s'han vist obligades a abandonar les seves llars a la recerca de refugi i seguretat davant l'amenaça dels atacs.

Tota crisi humanitària, com la que viu Ucraïna, augmenta les vulneracions dels drets humans de les persones, castigant especialment nenes i dones.

POSICIONAMENTS INTERNACIONALS

La resposta internacional davant aquests esdeveniments ha estat significativa. La Unió Europea i els Estats Units van condemnar l'atac rus a Ucraïna. Tots dos actors internacionals van optar per no involucrar-se militarment, evitant així una possible escalada bèl·lica, però van decidir brindar suport a Ucraïna mitjançant el subministrament d'armament per a la seva defensa.

La comunitat internacional va adoptar mesures econòmiques com a mitjà de pressió sobre Rússia. La Unió Europea i els Estats Units van optar per restringir intercanvis econòmics amb Rússia, amb l'objectiu d'aïllar al país i afectar la seva estabilitat financera. Aquesta estratègia buscava enviar un missatge clar de repudi a l'agressió i fomentar una reconsideració per part de Rússia respecte a les seves actuacions.

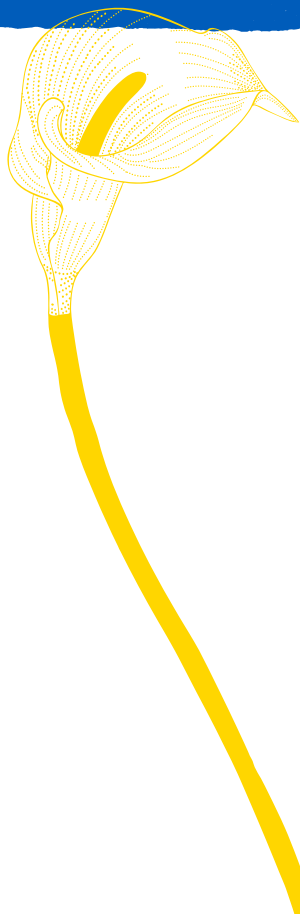
POSSIBLES VIES DE RESOLUCIÓ PACÍFICA

En aquest context, es consideren diverses possibilitats per a posar fi al conflicte: la retirada russa de territori ucraïnès, encara que improbable a causa de les conseqüències per als líders russos; o un acord de pau entre ambdós territoris per a posar fi a aquesta guerra tan destructiva.

**"La guerra és una
massacre entre
persones que no es
coneixen, per benefici
de persones que sí que
es coneixen, però que
no es massacren."**

Paul Valéry

ACTIVITATS

ACTIVITAT 1

Comprende el conflicte: Diàleg amb l'associació Ucraïnesa de Lleida

[Recomanada per a primària i secundària]

L'Associació Ucraïnesa de Lleida busca, en línies generals, facilitar la integració del col·lectiu ucraïnès dins el teixit associatiu de la ciutat. Això es fa defensant els seus interessos, contribuint a la difusió de la cultura ucraïnesa i oferint suport a les persones afectades pel conflicte a Ucraïna.

L'objectiu principal d'aquesta iniciativa és que l'Associació Ucraïnesa de Lleida visiti el centre educatiu, sota demanda, per proporcionar una explicació més detallada del conflicte entre Ucraïna i Rússia.

ACTIVITAT 2

El diari de l'Oleksandra

[Recomanada per a secundària]

El vídeo "El diari de l'Oleksandra" presenta l'impactant testimoni d'una adolescent ucraïnesa de 16 anys. Requereix un entorn propici per a la reflexió i el debat en grup. UNICEF proporciona una proposta didàctica per aprofundir en aquest contingut a les aules.

Enllaç web:

<https://www.unicef.es/cat/educa/biblioteca/video-diari-oleksandra>

ACTIVITAT 3

Saps què ha passat? Un any de guerra

[Recomanada per a primària i secundària]

Text-La Galera ofereix material per ajudar l'alumnat a comprendre el context que ens envolta. L'activitat proposa el visionat de "Saps què ha passat? Un any de guerra" on es presenta la vida de l'Eva, una nena ucraïnesa que manté el seu somni de ser gimnasta olímpica. L'objectiu és fomentar la consciència, l'empatia i la solidaritat entre l'alumnat.

Enllaç web:

https://text-lagalera.cat/blog/saps73_unanydeguerra/

4

ACTIVITAT 4

Cartes d'esperança

[Recomanada per a primària i secundària]

Un espai de diàleg sobre la situació actual. En aquest, es demana a l'alumnat que escrigui cartes d'esperança i solidaritat adreçades als nens i les nenes que estan vivint a Ucraïna. Pots convidar l'alumnat a il·lustrar les seves cartes amb missatges positius i símbols d'esperança. Finalment, seria convenient crear un moment d'exposició per a compartir a l'aula les seves cartes de suport.

5

ACTIVITAT 5

Papers periodístics: Com construeixen la realitat els mitjans?

[Recomanada per a secundària]

En aquesta activitat, l'alumnat de secundària formarà part d'un simulacre de redacció de notícies on exploraran i analitzaran diferents perspectives del conflicte. Cada grup rebrà el rol de redacció d'una font d'informació específica, com ara un diari ucraïnès, un mitjà de comunicació rus, una agència internacional i un mitjà independent.

S'inclourà la selecció d'informació, la redacció de titulars i la creació de contingut per il·lustrar la perspectiva pròpia de cada mitjà. Posteriorment, es realitzarà una "roda de premsa" simulada, on els grups presentaran les seves notícies i justificaran les seves decisions editorials.

PALESTINA

UBICACIÓ GEOGRÀFICA

Estat ubicat al Pròxim Orient, en el llevant mediterrani. Limita amb Israel, Jordània, Egipte i la ribera sud-oriental de la mar Mediterrània.

CONTEXT HISTÒRIC

El conflicte entre Israel i Palestina té les seves arrels en esdeveniments històrics complexos, ha perdurat al llarg de dècades, marcat per tensions territorials, disputes per Jerusalem i una sèrie de problemes derivats de l'ocupació, la religió i la colonització. L'inici d'aquesta problemàtica es remunta als anys compresos entre 1920 i 1948 amb la massiva migració clandestina de persones jueves a Palestina, quan la Gran Bretanya controlava la regió. Sota impuls britànic, francès i nord-americà, l'ONU aprova l'any 1947 la proposta jueva de partició de Palestina en 2 Estats: l'Àrab i el Jueu. La resposta jueva va ser positiva; en canvi, la població palestina i els països àrabs la van rebutjar. Així, el Consell Provisional Jueu, coincidint amb la fi del mandat britànic sobre Palestina, va proclamar el 14 de maig de 1948, i de manera unilateral, el nou estat

d'Israel. Aquest succés va desencadenar guerres en 1948 i 1967, redefinint les fronteres i exacerbant les tensions.

Jerusalem, una ciutat sagrada per a les poblacions jueves, musulmanes i cristianes, ha estat un punt central de discòrdia. Encara que la població palestina aspira a fer de Jerusalem la capital del seu Estat, Israel la va annexionar oficialment l'any 1980, declarant a Jerusalem com la seva capital unificada. Aquesta acció ha alimentat contínues tensions.

En la dècada de 1990, es va intentar establir un procés de pau mitjançant els Acords d'Oslo. No obstant això, la implementació d'aquests acords no va resoldre els problemes fonamentals i va portar a la divisió de zones amb diferents nivells de control, intensificant la situació a Gaza, que ha estat sota bloqueig israelià des de 2007. Deixant la població de Gaza en condicions extremadament precàries.

CAUSES DEL CONFLICTE

El conflicte va començar per la disputa de la terra que tots dos consideren la seva llar i la posterior proclamació unilateral de l'estat d'Israel dins territori palestí. Aquest fet va obligar molta població palestina a deixar les seves llars. Des de llavors, hi ha hagut diversos conflictes armats pel control de diferents àrees, com Jerusalem. Alguns jueus i jueves viuen en assentaments a territori palestí, la qual cosa ha causat més conflictes interns. Gaza, una àrea controlada per Hamàs, està sota bloqueig d'Israel, cosa que fa difícil la subsistència dins el territori.

CONSEQÜÈNCIES DEL CONFLICTE

La guerra entre Israel i Palestina ha causat multituds de problemes. Moltes persones, incloent-hi nens i nenes, han resultat ferides o mortes, i els edificis han estat destruïts, la qual cosa obliga moltes famílies a deixar les seves llars. A vegades, les escoles es tanquen, fent que els nens i les nenes no puguin estudiar amb continuïtat. Aconseguir aigua neta i suficient menjar es torna difícil, i els bombardejos fruit de la guerra causen por, estrès i traumes entre la població palestina. Els nens i les nenes no juguen i es desplacen amb normalitat, i llocs de culte com mesquites i sinagogues han sofert danys estructurals. Obtenir ajuda també pot ser complicat, i la guerra fa que molta gent se senti insegura.

IMPACTE EN LA POBLACIÓ

Les demolicions i destruccions de propietats, sovint justificades per ordres militars, han estat una constant en aquest conflicte. La política de desallotjaments a Jerusalem ha generat tensions, especialment en àrees com Sheikh Jarrah i Silwan. A Cisjordània, s'apliquen ordenances militars per a demolar estructures palestines, contribuint a la creació d'assentaments il·legals i generant un cercle destructiu.

Gaza, a Palestina, considerada pel secretari general de les Nacions Unides com "la presó més gran del món", enfronta condicions humanitàries extremadament preocupants. El bloqueig imposat per Israel ha portat a alts nivells de pobresa, inseguretat alimentària i dificultats en l'accés a serveis bàsics.

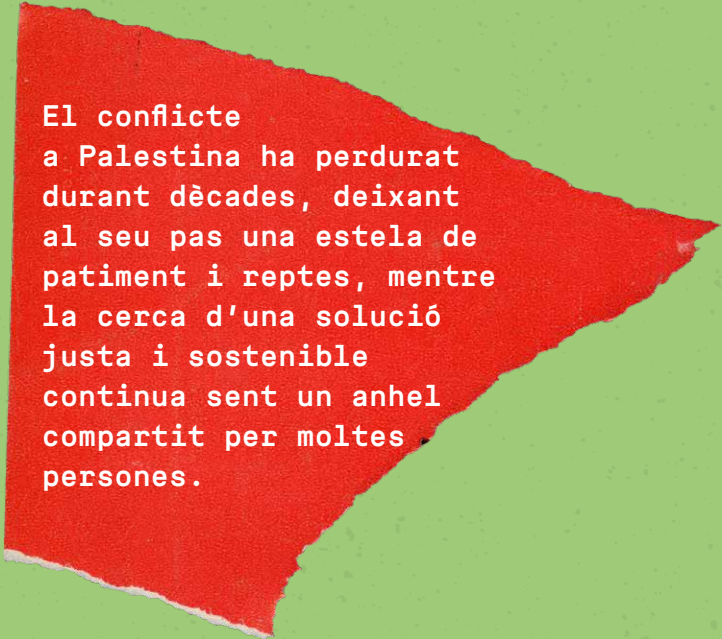
El Moviment de Resistència Islàmica ha declarat que ja no se'ls permet l'entrada a la mesquita a partir de la presa israeliana de la ciutat. Enfront de la negativa, Hamàs ha atacat les poblacions meridionals d'Israel, deixant milers de persones ferides, tant civils com militars, i de persones mortes.

D'ençà que va esclatar aquest últim conflicte bèl·lic el 7 d'octubre, hi han hagut prop de 406.000 persones desplaçades cap a països veïns.

Greus violacions dels drets humans, perpetrats cap a la població civil palestina, es duen a terme des de fa molt de temps: des de detencions arbitràries, tortures, bloquejos d'ajut humanitari que dificulten l'accés a l'alimentació, tallades de llum i d'aigua que dificulten el manteniment de la salubritat i el bon funcionament dels centres hospitalaris, persones ferides i mortes (pel conflicte

bèl·lic, així com de gana o per falta d'atenció mèdica], entre d'altres. La ràpida escalada del conflicte a l'Estat de Palestina i Israel ha provocat importants pèrdues vides humanes. A finals de 2023 [i en augment]:

- Diàriament han mort o resultat ferits més de 400 infants a la Franja de Gaza;
- Des de l'inici de les hostilitats han mort 4.324 nens i nenes.
- 46 nens i nenes haurien mort a Cisjordània, territori ocupat per Israel, a conseqüència de l'augment de la violència;
- 26.475 persones palestines han resultat ferides, entre elles almenys 8.663 nens i nenes.

El conflicte a Palestina ha perdurat durant dècades, deixant al seu pas una estela de patiment i reptes, mentre la cerca d'una solució justa i sostenible continua sent un anhel compartit per moltes persones.

POSICIONAMENTS INTERNACIONALS

La situació actual reflecteix un estancament persistent, amb pocs avenços significatius cap a una solució sostenible. La impunitat ha estat un tema constant en aquest conflicte. Malgrat nombroses resolucions i decisions emeses per Organismes Internacionals, inclòs el Consell de Seguretat de l'ONU, Israel ha complert només un petit percentatge d'elles. La falta de rendició de comptes ha portat a la continuació de pràctiques que violen el Dret Internacional i els drets humans.

La falta de voluntat política en l'àmbit internacional ha obstaculitzat la implementació efectiva de diverses decisions. La Cort Penal Internacional ha iniciat una recerca sobre presumptes crims de guerra a Gaza, però s'ha topat amb l'oposició de diversos països.

A escala internacional, el Consell de Seguretat de l'ONU demana corredors humanitaris amplis i urgents per subministrar ajuda humanitària a Gaza. A més, aquesta primera resolució, adoptada després de quatre intents frustrats i amb l'abstenció de Rússia, els EUA i el Regne Unit, posa el focus en la protecció especial dels nens i les nenes.

POSSIBLES VIES DE RESOLUCIÓ PACÍFICA

El conflicte entre Israel i Palestina és complicat, ja que sorgeix d'una imposició territorial d'un país sobre un altre, que es va materialitzar el 1948. A partir d'aquí, cal instar a Organismes Internacionals a l'acompliment d'aquelles resolucions que respectin el Dret Internacional i la defensa dels drets humans pel que fa al territori i a una possible convivència amb la reducció al màxim dels danys perpetrats a les persones.

A hores d'ara, es reclama a l'Òrgan Executiu de l'ONU a demanar un alto el foc, una treva humanitària immediata, duradora i sostinguda que condueixi al cessament de les hostilitats.

ACTIVITATS

ACTIVITAT 1

1 **Comprendre el conflicte: Diàleg amb Unim Cultures**

(Recomanada per a primària i secundària)

Els centres educatius col·laboraran amb l'associació Unim Cultures per organitzar una activitat inicial centrada en l'explicació del conflicte entre Israel i Palestina. Unim Cultures, com a entitat antiracista amb seu a Lleida, té com a missió principal fomentar l'intercanvi cultural i promoure l'educació per reduir el fracàs escolar entre la comunitat migrada.

2

ACTIVITAT 2

Explorant Realitats: 'One Minute' de Dina Naser

[Recomanada per a secundària]

Aquesta activitat consisteix en la visualització del curtmetratge "One Minute", de Dina Naser, cineasta i productora jordana d'origen palestí. Naser aborda els impactes dels atacs militars a Gaza. L'activitat està basada en la guia didàctica de Tasharuk, una plataforma web promoguda per entitats catalanes i palestines.

Enllaç web:

<https://tasharuk.cat/wp-content/uploads/2022/04/OneMinute.pdf>

Enllaç vídeo:

<https://tasharuk.cat/curtmetratges/one-minute/>

3

ACTIVITAT 3

Testimoniatges

[Recomanada per a primària]

En la següent activitat, l'alumnat tindrà l'oportunitat de connectar amb les realitats i veus silenciades de les dones palestines a través de la plataforma web Tasharuk.

Els nens i nenes formaran petits grups i utilitzaran materials com revistes, tisores i cartolina per crear collages expressius que reflecteixin les emocions i les experiències de les dones palestines basant-se en els seus testimonis.

Aquestes obres seran exposades a l'aula, oferint a l'alumnat l'oportunitat d'explicar breument la seva interpretació dels diferents testimonis.

Enllaç web:

<https://tasharuk.cat/testimoniatges/>

4

ACTIVITAT 4

**Entre Línies i Colors:
Pintant el Camí cap a la
Pau**

[Recomanada per a secundària]

En aquesta activitat, l'alumnat serà convidat a crear un mural basat en "El Guernica" de Picasso, fent ús d'una plantilla proporcionada per Palestina.cat, amb els colors de la bandera de Palestina. Abans de començar, s'ha de proporcionar una breu contextualització sobre "El Guernica" de Picasso i la seva relació amb el conflicte palestí.

Finalment, s'organitzarà una exposició del mural a l'aula i es facilitarà una discussió sobre les diferents interpretacions i les connexions amb el conflicte palestí

Enllaç web:

<https://www.palestina.cat/tota-la-comunitat-educativa-de-catalunya-es-mobilitza-en-solidaritat-amb-palestina/>

5

ACTIVITAT 5

**Com resollem els nostres
conflictes?**

[Recomanada per a secundària]

Després de visualitzar un vídeo sobre el conflicte entre Israel i Palestina, els nens i nenes participaran en l'activitat "Com resollem els nostres conflictes?" explicada per Text-La Galera. L'activitat conclourà amb una discussió sobre les percepcions dels i les estudiants sobre la importància de trobar maneres col·laboratives de resoldre conflictes.

Enllaç web:

https://text-lagalera.cat/blog/saps82_perqueesbarallen/

SÀHARA

UBICACIÓ GEOGRÀFICA

El territori es troba en la vora occidental del desert del Sàhara, i s'estén al llarg d'uns 1.000 quilòmetres de costa atlàntica. Limita amb el Marroc al nord, Algèria a l'est i Mauritània al sud i sud-est.

Amb 266.000 quilòmetres quadrats, és relativament gran, però en la seva inhòspita terra només viu una mica més de mig milió de persones. No obstant això, compta amb grans reserves de fosfat i un dels bancs pesquers més rics del món.

CONTEXT HISTÒRIC

El conflicte al Sàhara Occidental és una disputa territorial complexa que ha persistit durant dècades, involucrant al Marroc i el *Frente Polisario*, un moviment polític i militar del Sàhara Occidental. Aquest enfrontament té les seves arrels en una mala descolonització d'Àfrica i la retirada d'Espanya de la regió en 1975, amb la mort del dictador Franco. Quan Espanya va abandonar el Sàhara Occidental, sense la concreció d'un Referèndum, el Marroc i Mauritània van reclamar la sobirania sobre el territori, la qual cosa va portar al conflicte amb el *Frente Polisario*, que buscava la independència pel Sàhara Occidental. El 6 de novembre de 1975 el Marroc va iniciar la invasió i ocupació militar del Sàhara espanyol, anomenada pel govern del Marroc "Marxa verda". Mauritània va retirar la seva reclamació en 1979, deixant al Marroc com la principal potència en conflicte.

La construcció del mur defensiu marroquí, va fragmentar el Sàhara Occidental, creant la part ocupada pel Marroc a l'oest i la zona sota l'administració del *Frente Polisario* a l'est. Les Nacions Unides van establir la Missió de les Nacions Unides per al Referèndum al Sàhara Occidental (MINURSO) en 1991 amb l'objectiu de facilitar un referèndum d'autodeterminació. Passades tres dècades, aquest referèndum continua sense celebrar-se i cada vegada té menys aparença de dur-se a terme.

La disputa del Sàhara Occidental persisteix. L'autodeterminació i els interessos geopolítics juguen un paper fonamental.

CAUSES DEL CONFLICTE

Al Sàhara Occidental hi ha un conflicte pel territori i pel control dels recursos naturals com són el fosfat i la pesca. Aquesta situació va estar desencadenada a causa d'una mala descolonització per part del govern d'Espanya i de l'ocupació marroquina de territori sahrauí. La situació al Sàhara Occidental és complicada a causa de la història, les disputes territorials i la lluita pels recursos naturals. Malgrat els esforços de l'ONU per a resoldre el conflicte, encara no hi ha una solució definitiva.

CONSEQÜÈNCIES DEL CONFLICTE

Aquest conflicte ha causat que les persones hagin de marxar de les seves llars i viure en un campament de persones refugiades, cedit en territori algerià. Amb tota la dificultat que comporta viure, durant més de 40 anys al desert, pel que fa a la vida diària, el manteniment de la salut, l'autonomia de la població, l'economia, l'educació, entre d'altres. Conseqüència d'aquest conflicte internacional i posterior desplaçament, és ara la dependència internacional d'ajuda humanitària als campaments de persones refugiades per a la subsistència de la comunitat sahrauí desplaçada. Per la població a territori ocupat, aquesta situació ha suposat una greu violació dels drets humans per les persones sahrauís allà residents: arrestos arbitraris, persones desaparegudes, ferides o mortes, reducció de qualsevol manifestació de la cultura sahrauí, entre d'altres.

IMPACTE EN LA POBLACIÓ

Les violacions dels drets humans al Sàhara Occidental, incloent-hi la repressió de protestes i la limitació de la llibertat d'expressió, han estat motiu de preocupació. Organitzacions internacionals i defensors dels drets humans han instat la comunitat internacional a abordar aquestes qüestions i a buscar una solució justa i duradora per al conflicte.

POSICIONAMENTS INTERNACIONALS

Encara que les negociacions dirigides per l'ONU han tingut lloc, fins a la data no s'ha aconseguit un avanç significatiu. La situació actual reflecteix un estancament, amb divisions profundes entre les parts involucrades. La comunitat internacional, incloses les Nacions Unides, continua buscant vies per a reactivar les converses i avançar cap a una solució que respecti els drets i aspiracions del poble sahrauí.

POSSIBLES VIES DE RESOLUCIÓ PACÍFICA

El conflicte del Sàhara Occidental és un tema complex que ha durat dècades. La comunitat internacional ha proposat dues solucions per a posar fi al conflicte: un Referèndum d'autodeterminació i l'autonomia dins del Marroc. Ambdues solucions difícils o inacceptables pel que fa a la defensa dels drets humans. A hores d'ara, les dues parts en conflicte gairebé no han arribat a moure les seves posicions inicials, lluny de trobar una solució política mútuament acceptable com es preconitza des de les Nacions Unides (ONU).

Seria important preguntar a la comunitat sahrauí què volen a través d'un vot, perquè puguin decidir sobre el seu propi futur.

ACTIVITATS

ACTIVITAT 1:

Comprendre el conflicte: Diàleg amb l'associació d'Amics del Sàhara de les Terres de Ponent (AASTP)

[Recomanada per a primària i
secundària]

L'Associació d'Amics del Sàhara de les Terres de Ponent (AASTP), una organització no governamental creada el 2006, busca canalitzar el suport polític i humanitari de la comunitat de Lleida cap al poble sahrauí. A través d'aquesta primera activitat, mitjançant la presentació de l'associació i la seva missió, es pretén oferir a l'alumnat una visió més profunda del conflicte al Sàhara.

ACTIVITAT 2:

Cerca del tresor

[Recomanada per a primària i secundària]

L'alumnat serà dividit en grups i se'ls donarà una pista inicial que els conduirà a la recerca dels "tresors" amagats. Aquests "tresors" prenen forma de documents que revelen la següent informació:

Pesca: Les aigües costaneres del Sàhara Occidental alberguen les reserves pesqueres més notables de tot l'Atlàntic.

Fosfats: El Sàhara Occidental custodia el jaciment de fosfats més gran del planeta, principalment utilitzats com a fertilitzants en l'àmbit agrícola.

Petroli: Tot i ser en gran part inexplorat, existeix la sospita que les profunditats del subsol del Sàhara Occidental amaguen considerables reserves de petroli.

Per treballar-ho des del joc de rol, o amb més profunditat per a joves de secundària, també es poden incloure les pistes dels tres agents implicats com són: comunitat sahrauí, comunitat marroquina i Organismes Internacionals, i comentar el conflicte des de la seva pròpia perspectiva segons la pista del Rol que hagin trobat.

A mesura que els grups segueixen les pistes, han de llegir i comprendre la informació trobada. Posteriorment, els grups es reuniran per reflexionar sobre la importància dels recursos naturals en el conflicte sahrauí.

3

ACTIVITAT 3:

Flors de Pau: Moulud Yeslem al Sàhara

[Recomanada per a primària i secundària]

En el marc del projecte Moulud Yeslem “Per Cada Mina Una Flor”, l'alumnat s'encarregarà de crear flors que simbolitzaran la denúncia i conscienciació sobre el problema de les mines i el mur al Sàhara Occidental, si és possible, fent ús de materials reciclats. Les flors resultants de l'activitat es disposaran col·lectivament al llarg de la classe recreant el mur en un acte simbòlic.

Enllaç web:

<http://mouludyeslem.blogspot.com/p/proyectos.html>

Enllaç vídeo:

https://www.youtube.com/watch?v=ls2gzk_kaJs

4

ACTIVITAT 4:

“Ser Dona, Ser Sahrauí, Ser Refugiada”

[Recomanada per a primària i secundària]

L'alumnat coneixerà les històries de les dones sahrauís a través de l'article “Ser Dona, Ser Sahrauí, Ser Refugiada”, elaborat per Esther Tena. Es donarà temps per llegir l'article i reflexionar sobre les emocions i les lluites que es presenten. A continuació, es demanarà que seleccionin una imatge, un tema o una paraula clau que els hagi impactat de l'article.

Enllaç web:

<https://directa.cat/ser-dona-ser-saharaui-ser-refugiada/>

5

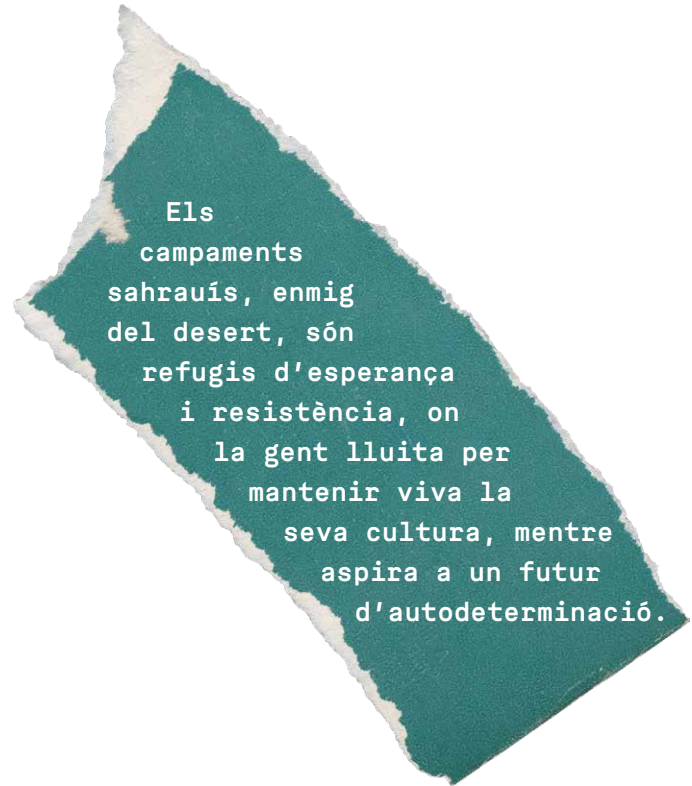
ACTIVITAT 5:

Explorant els campaments sahrauís

[Recomanada per a primària i secundària]

A través d'aquesta activitat, l'alumnat coneixerà la realitat dels campaments de persones refugiades sahrauís mitjançant la creació d'una maqueta. S'anima a buscar fotografies dels campaments.

Durant la realització d'aquesta, es poden reproduir cançons de les artistes sahrauís Aziza Brahim i Mariem Hassan. Tota la classe podrà participar en una presentació conjunta.

SÍRIA

UBICACIÓ GEGRÀFICA

La situació de Síria en el món actual és estratègica, ja que té fronteres amb Turquia al nord, amb l'Iraq al nord-est i est, amb Líban i la mar Mediterrània a l'oest i amb Israel i Jordània al sud.

La seva posició, entre diferents països en conflicte, l'ha portat a ser un país molt permeable a qualsevol de les tensions que tinguin lloc en països veïns i, de fet, ha mantingut en el passat recent enfrontaments armats amb diversos d'ells, com Turquia i Israel.

CONTEXT HISTÒRIC

El conflicte a Síria és un tema complex que ha impactat profundament a la regió i ha generat preocupació internacionalment. El 15 de març del 2011 una massiva manifestació pacífica va sacsejar Damasc, capital de Síria, en el marc de la “Primavera Àrab”, una onada de protestes iniciada a Tunísia i Egipte que va semblar prometre grans canvis a la regió, controlada per governs autoritaris. Un ampli moviment contestatari contra el règim polític autoritari d'Assad (2000-actualitat) que, progressivament, derivà en un conflicte armat i l'inici de la Guerra Civil siriana. Aquestes manifestacions van rebre dures repressions per part del govern, amb centenars de persones ferides i mortes. En aquest conflicte armat els actors implicats són el règim siria, colpejat per les protestes i els aixecaments armats; les forces kurdes; l'oposició al règim amb nombrosos grups de diferent ideologia,

entre ells els gihadistes de Jaish al-Fateh; i l'ISIS, grup sorgit a l'Iraq que opera ara al territori com una cèl·lula terrorista. Des de llavors el conflicte armat, la repressió i les violacions greus del Dret Internacional, ha estat present a Síria.

Entre el 2012 i el 2013 es van succeir les primeres rondes de diàleg celebrades a Ginebra, Suïssa, i organitzades per les Nacions Unides entre opositors i Govern, que no han aconseguit posar fi al conflicte.

CAUSES DEL CONFLICTE

El conflicte a Síria té arrels complexes i diverses. Una de les causes fonamentals és el descontent social i polític dins del país, que es va intensificar amb el temps a causa de la repressió governamental, la corrupció i la falta de llibertats civils. A més, les tensions ètniques i religioses entre diferents grups, com la comunitat àrab i la comunitat kurda, i entre diferents branques de l'islam, han contribuït a la inestabilitat.

La gestió econòmica deficient i l'escassetat de recursos també van crear descontent, especialment entre la població més jove. L'anomenada "Primavera Àrab" va influir en l'inici de protestes pacífiques que després van evolucionar cap a un conflicte armat a mesura que el govern va respondre amb violència.

Factors externs, com la intervenció de potències estrangeres amb interessos divergents, van complicar encara més la situació. El conflicte a Síria, en conseqüència, és el resultat d'una combinació de factors interns i externs que han generat una crisi humanitària de gran magnitud.

CONSEQÜÈNCIES DEL CONFLICTE

El conflicte a Síria ha tingut conseqüències devastadores en diversos aspectes. En primer lloc, ha generat una crisi humanitària amb milions de persones desplaçades, tant dins del país com refugiades en nacions veïnes. La població civil ha patit la pèrdua de vides, la destrucció d'infraestructures bàsiques i la falta d'accés a serveis essencials com l'educació i l'atenció mèdica.

Econòmicament, la guerra ha deixat a Síria en una situació precària, amb la pèrdua d'ocupacions i la destrucció de recursos. A més, la fragmentació del país en diferents zones d'influència ha generat divisions i tensions ètniques i religioses. La comunitat internacional també s'ha vist afectada, amb el sorgiment de crisis migratòries i desafiaments de seguretat.

En resum, les conseqüències del conflicte a Síria s'estenen més enllà de les fronteres del país, afectant la població, l'economia i l'estabilitat de la regió i del món.

Tot i els desafiaments, el poble sirià mostra una notable resiliència i determinació per reconstruir les seves vides i el seu país, buscant l'esperança enmig de l'adversitat.

IMPACTE EN LA POBLACIÓ

El govern sirià, liderat per Bashar al-Assad, s'ha enfrontat a acusacions de violacions dels drets humans, incloent-hi l'ús d'armes químiques contra persones civils. D'altra banda, diversos grups rebels, alguns amb vincles extremistes, han lluitat contra el govern i entre ells, exacerbant la complexitat del conflicte.

L'impacte humanitari ha estat devastador, amb milions de persones desplaçades internament i refugiades en països veïns. Les condicions a Síria han generat crisis humanitàries, incloent-hi la falta d'accés a aliments, aigua, i serveis mèdics.

D'acord amb les darreres estimacions de l'ONU, almenys 350.000 persones han mort en el conflicte, incloent-hi 27.126 nens i nenes. Hi ha a més 6,6 milions de persones refugiades sirianes al món, de les quals 5,6 milions es troben a països veïns (només Turquia alberga el 65%), i 6,7 milions de persones desplaçades internes, segons l'ONU amb dades fins al març del 2021.

POSICIONAMENTS INTERNACIONALS

La participació d'actors internacionals, com Rússia i l'Iran en suport al govern sirià, i la intervenció dels Estats Units i altres països en suport a grups rebels, ha contribuït a prolongar i complicar el conflicte. A més, l'aparició de l'autodenominat Estat Islàmic (ISIS) ha portat a una lluita paral·lela contra el terrorisme.

POSSIBLES VIES DE RESOLUCIÓ PACÍFICA

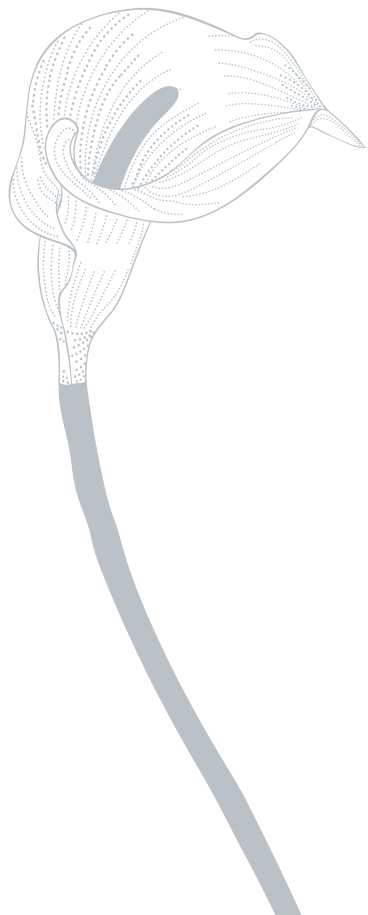
Una possible solució al conflicte a Síria podria involucrar esforços internacionals coordinats per a promoure el diàleg i la negociació entre les parts en conflicte. Això podria incloure la participació de mediadors neutrals i la facilitació de converses que abordin les preocupacions de totes les parts.

A més, es podria buscar un alto el foc sostenible per a permetre el lliurament d'ajuda humanitària a les àrees afectades i crear un espai per a la reconstrucció. La comunitat internacional podria col·laborar en la restauració de serveis essencials, la reconstrucció d'infraestructures i la revitalització econòmica.

La inclusió de representants de diferents comunitats ètniques i religioses en el procés polític podria contribuir a la reconciliació i a la construcció d'un govern inclusiu que reflecteixi la diversitat de la població siriana. A més, mesures per abordar les arrels econòmiques i socials del conflicte, com la desigualtat i la falta d'oportunitats, podrien ajudar a prevenir futurs brots de violència.

En resum, una solució integral al conflicte a Síria requeriria esforços concertats a escala internacional, enfocats en el diàleg, la reconstrucció, la inclusió i l'atenció a les causes fonamentals del conflicte.

ACTIVITATS

ACTIVITAT 1

Comprendre el conflicte: Diàleg amb Lleida pels refugiats

[Recomanada per a primària i secundària]

Lleida pels Refugiats, una associació formada per un voluntariat dedicat a abordar les injustícies socials, s'encarrega de presentar el conflicte a Síria a les aules. A través d'accions de sensibilització, denúncia i suport a les persones refugiades.

L'activitat té com a objectiu proporcionar a l'alumnat una comprensió més profunda del conflicte mitjançant la presentació de l'associació i l'explicació d'aquest.

2

ACTIVITAT 2: **Dues nenes com vosaltres**

[Recomanada per a primària]

Aquesta activitat, creada per Text- La Galera, consisteix en la visualització de dos vídeos: un sobre la realitat de la guerra a Síria, ofert per *Infok*, i un altre amb dues nenes, l'Israa i la Jasmine, que han dibuixat la casa dels seus somnis. La idea de l'activitat és analitzar les connexions i contrastos entre els dibuixos de l'alumnat i els d'aquestes nenes, explorant com les experiències poden variar al voltant del món.

Enllaç web:

https://text-lagalera.cat/blog/saps42_siria/

3

ACTIVITAT 3 **Persones connectades**

[Recomanada per a primària]

Després de veure el curtmetratge "Bridge", que explora com aprendre a resoldre conflictes, proposem una activitat creativa per aplicar aquesta idea.

Consisteix en la creació d'un pont simbòlic que connecti dos mons separats. A mesura que cada grup treballa en la construcció del pont, es reflexionarà sobre com aquesta activitat pot simbolitzar la connexió i comunicació entre diferents realitats.

Enllaç curtmetratge:

https://youtu.be/XQsd-fs_5DY?feature=shared

4

ACTIVITAT 4

Del Dit al Fet...No Hi Ha Dret!

[Recomanada per a secundària]

L'activitat implica la visualització del curtmetratge "Síria no està en Mart" i el posterior debat sobre la història de Malak i els temes relacionats amb els drets humans, a través de la següent proposta didàctica. L'objectiu és promoure la comprensió i empatia envers els impactes del conflicte i fomentar la consciència sobre els drets humans.

Enllaç web:

https://cooperandoenmandilon.org/wp-content/uploads/2018/05/Guia_Dida%CC%81ctica_Sirianoesta%CC%81enMarte.pdf

Enllaç vídeo:

<https://youtu.be/89a7R4ycqW0?feature=shared>

5

ACTIVITAT 5

Val més curar-se amb salut: Protegem la Pau

[Recomanada per a primària i secundària]

Mitjançant l'expressió plàstica, aquesta activitat, duta a terme per Unicef, guia als nens i les nenes a reflexionar sobre la violència, la importància de la prevenció i les conseqüències dels conflictes armats.

Els objectius inclouen fomentar la creativitat, desenvolupar una actitud de compromís amb la convivència pacífica i sensibilitzar sobre la importància de prevenir la violència.

Enllaç web:

<https://www.unicef.es/sites/unicef.es/files/comunicacion/unicef-educa-adp-protegem-la-pau-dia-pau-activitat-educacio-primaria.pdf>

COLÒMBIA

UBICACIÓ GEOGRÀFICA

Colòmbia es troba a Amèrica del Sud, limitant al nord amb la mar Carib, a l'est amb Veneçuela i el Brasil, al sud amb el Perú i l'Equador, i a l'oest amb Panamà i l'oceà Pacífic.

La geografia de Colòmbia ha influït en el desenvolupament i la complexitat del conflicte. Les vastes i diverses regions, des de les muntanyes fins a les selves i les planes, han proporcionat terreny propici per a la guerrilla, permetent a grups com les FARC (*Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia*) moure's i amagar-se fàcilment.

A més, la presència d'extenses àrees rurals i la disputa per la terra han estat elements significatius en el conflicte. Les zones apartades i de difícil accés han desafiat els esforços del govern per a establir el control i han facilitat la presència de grups armats.

La ubicació estratègica de Colòmbia, amb costes en dos oceans, també ha contribuït a la problemàtica del narcotràfic, ja que algunes àrees són propícies per al cultiu de drogues il·legals.

En resum, la geografia colombiana ha exercit un paper important en la dinàmica del conflicte, influïnt en la mobilitat dels actors armats i en la complexitat d'abordar els desafiaments associats amb la distribució de terres i el control territorial.

CONTEXT HISTÒRIC

A mitjans del segle XX, Colòmbia va ser testimoni d'un període conegut com *La Violència*, una lluita bipartidista entre liberals i conservadors. Aquest conflicte va portar a la formació d'autodefenses pageses. En 1964, a les muntanyes del centre de Colòmbia, van sorgir les FARC. Al llarg de les dècades dels 60 i 70, les FARC van ser marginals, però la *Séptima Conferència* en 1982 va marcar un canvi significatiu, portant-les a primera plana.

En les dècades dels 80 i 90, diversos intents de pau van fracassar.

En 1984, el president Betancur va propiciar acords de pau, creant la Unió Patriòtica (UP), però aquesta va ser blanc d'un genocidi polític perpetrat per paramilitars. Les FARC, refugiades a les muntanyes, van ampliar la seva presència i es van involucrar en el narcotràfic en la dècada de 1990, marcant la fase més intensa del conflicte.

En 1998, un intent d'Acord de Pau amb el president Pastrana va fracassar, revelant la ineficàcia per a contenir a les FARC. El Pla Colòmbia, des de 1999, va buscar enfortir les Forces Armades i combatre el narcotràfic, amb una inversió significativa dels EUA. En 2002, Álvaro Uribe, obertament contrari a les FARC, va assumir la presidència amb la *Seguridad Democrática*. Durant el seu mandat, les FARC van perdre líders clau.

L'any 2012 el president Juan Manuel Santos anuncia acostaments per entaular diàlegs de pau. S'estableix a Oslo una taula de diàleg que es farà a l'Havana. Aquest mateix any comencen les negociacions. L'acostament s'escaifica l'any 2015 a l'Havana amb una encaixada de mans entre el president Santos i el cap de les FARC, Rodrigo Londoño, àlies Timochenko. Aquest mateix any hi ha acords sobre desminat i sobre víctimes.

El 24 de novembre de 2016 es van signar a Bogotà els Acords de Pau a Colòmbia entre el Govern i les FARC per a la fi del conflicte i la construcció d'una pau estable i duradora.

Els actuals informes avaluatius de l'Acord de Pau informen que "la pau completa està lluny de consolidar-se i en aquest nou escenari bèl·lic es combinen vells llegats de la guerra amb nous contextos. Actualment, enfrontem una sèrie de confrontacions regionals fragmentades, que, encara que no estan del tot desconnectades entre si, a diferència de les dècades anteriors, no tenen com a columna vertebral la disputa pel poder polític ni el control de l'Estat. A la manca d'implementació de les reformes estructurals que es van estipular als acords de pau, se li suma que el país ha d'afrontar el problema del narcotràfic i les rendes il·legals que nodreixen l'actual violència", segons la *Comisión de la Verdad*.

CAUSES DEL CONFLICTE

La història de Colòmbia en els últims seixanta anys ha estat marcada pel conflicte armat. En els seus inicis, la desigual repartició de la terra i la falta d'espais per a participació política van donar cabuda a l'ús de la violència i la lluita armada. Un mètode que en els anys següents es va anar reforçant amb la irrupció del narcotràfic, el narco terrorisme, la presència de nous actors polítics i armats en un context de lluita revolucionària, guerra freda i guerra contra el terrorisme que han anat transformant el conflicte en la seva raó de ser i mètodes de subsistència.

En aquest context, els grups armats han justificat l'ús de la violència per considerar-la l'únic mètode per a poder transformar la societat i amb la intenció de no permetre canvis considerats com a il·legítims. Així doncs, la fractura creada per les desigualtats, l'ús de la violència i la lluita pel poder han marcat les dinàmiques socials i polítiques que han tingut lloc a Colòmbia des que es va instaurar la República (s. XIX) fins al dia d'avui, quan Colòmbia obre un nou capítol en la seva història amb els actuals processos de pau.

CONSEQÜÈNCIES DEL CONFLICTE

El conflicte a Colòmbia ha portat conseqüències com són que la població civil de les regions afectades pels enfrontaments armats a Colòmbia continua estant exposada a actes de violència contra elles. El Comitè Internacional de la Creu Roja (CICR) presta protecció i assistència a les víctimes del conflicte: persones desplaçades, víctimes de la contaminació per armes i altres persones vulnerables.

L'economia s'ha vist afectada, i la desconfiança en el govern ha augmentat. A més, la violència ha interromput l'educació de molts nens i nenes. Aquestes conseqüències persisteixen, creant divisions en la societat i deixant un impacte durador al país.

IMPACTE EN LA POBLACIÓ

La població civil de les regions afectades pels enfrontaments armats a Colòmbia continua estant exposada a actes de violència com a homicidis, atacs directes, segrestos i reclutaments forçats. Moltes persones es veuen obligades a fugir i abandonar les seves pertinences. El conflicte també té greus conseqüències per als qui es queden en la seva llar, ja que, per exemple, veuen limitat el seu accés als serveis mèdics o al subministrament d'aigua.

POSICIONAMENTS INTERNACIONALS

El conflicte colombià ha rebut l'atenció, en els últims anys, de diferents instàncies internacionals que, deixant a un costat la constant atenció i interès per la situació humanitària i la protecció dels drets humans, han tractat d'acompanyar en les diferents etapes del conflicte sense adoptar, fins al moment, grans iniciatives amb fort protagonisme institucional.

En tot cas, les estratègies internacionals de suport a la resolució del conflicte a Colòmbia varien significativament. Així, mentre que els Estats Units s'ha centrat a resoldre el problema del narcotràfic i posteriorment, a atacar als grups terroristes que atemptessin contra la seva seguretat nacional (amb el Pla Colòmbia com a principal instrument) uns altres com la Unió Europea, l'Organització de les Nacions Unides (ONU) o l'Organització d'Estats americans (OEA) es van orientar particularment a donar suport al procés de pau, la crisi humanitària i les violacions als drets humans.

Perseveren altres reptes relacionats amb grups armats il·legals, el narcotràfic i la violència en algunes àrees del país.

POSSIBLES VIES DE RESOLUCIÓ PACÍFICA

L'últim Acord de Pau a Colòmbia, signat el 2016, busca posar fi a més de cinquanta anys de conflicte armat amb les FARC, la guerrilla més gran al país. L'acord inclou mesures per a satisfer els drets de les víctimes del conflicte, i en aquest marc es crea la Comissió per a l'Aclariment de la Veritat, la Convivència i la No Repetició, com un mecanisme del Sistema Integral de Veritat, Justícia, Reparació i No Repetició - SIVJNR, per conèixer la veritat del que ha passat marc del conflicte armat i contribuir a l'esclarament de les violacions i infraccions comeses durant aquest i oferir una explicació àmplia de la seva complexitat a tota la societat.

Entre els beneficis destacats per a la comunitat colombiana es troba la fi de les hostilitats, l'enfortiment de la democràcia, un camp en pau amb oportunitats de desenvolupament econòmic i una lluita més eficaç contra el narcotràfic. L'Acord Final, construït durant anys de negociacions a l'Havana, es presenta com un conjunt integral de peces interrelacionades per a garantir una pau estable i duradora.

Segons la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia, en el darrer informe sobre la implementació de l'Acord, entre desembre de 2019 i novembre de 2020, ha quantificat la implementació en el 28% del total. Alguns aspectes han avançat relativament com poden ser els avenços realitzats pels mecanismes de la Justícia Transicional: la Comissió de la Veritat, la Unitat de Cerca de Persones Desaparegudes i la Jurisdicció Especial per la Pau. I també

es valoren positivament la desmobilització de les FARC-EP, l'entrega de les armes; i en altres els avenços han quedat més en el pla del simbolisme com són la implementació de la reforma rural integral o els enfocaments de gènere i ètnics. En el marc del conflicte, si és cert que la violència ha disminuït notablement, en els darrers anys s'ha registrat un augment dels assassinats a persones defensores i líders i lideressis socials, així com els desplaçaments forçats de població. En aquesta línia, un dels majors fracassos de la implementació de l'Acord ha estat la violència contra les persones excombatents desmobilitzades: 286 persones han estat assassinades els darrers cinc anys.

Com a possible solució pacífica queda la incidència política en l'àmbit local i global per a instar a l'acompliment per part del govern colombià i els agents implicats de l'Acord de pau signat el 2016.

ACTIVITATS

1 ACTIVITAT 1

Comprendre el conflicte: Diàleg amb L'Institut Català Internacional per a la Pau – ICIP

[Recomanada per a primària i secundària]

L'ICIP, una institució pública i independent establerta pel Parlament de Catalunya el 2007, té com a missió fomentar la cultura de la pau tant a la societat catalana com a l'àmbit internacional, amb l'objectiu de fer de Catalunya un agent actiu de pau global.

L'activitat se centra a presentar el conflicte a Colòmbia a les aules mitjançant la col·laboració de l'ICIP.

ACTIVITAT 2

La pau és el camí

[Recomanada per a primària i secundària]

L'activitat, realitzada per Text-La Galera, centrada en la construcció de la pau a escala personal i comunitari, aborda la idea que la pau és responsabilitat de tothom, i no només d'àmbits llunyans de violència global.

Mitjançant la visualització de dos vídeos sobre el poder de les abraçades i una cadena de bones accions, s'explora com petites accions positives poden contribuir a construir la pau. Posteriorment, l'alumnat reflexiona sobre els vídeos i crea un debat envers diversos temes.

Enllaç web:

<https://text-lagalera.cat/blog/saps24-pau/>

Enllaç vídeos:

<https://youtu.be/fJkWfHUaHTw?feature=shared>
<https://www.youtube.com/watch?v=zmlensH77WQ>

ACTIVITAT 3

Viure a través dels ulls dels altres

[Recomanada per a primària i secundària]

A través de la visualització del curtmetratge "No puc tornar a casa", es convida l'alumnat a reflexionar sobre com se sentirien en situacions similars i com afectaria les seves vides. S'anima a expressar les seves emocions mitjançant dibuixos, redaccions o petits escenaris teatrals. És crucial fer una discussió a classe per compartir les seves reflexions i idees.

Enllaç web:

<https://youtu.be/rYpb040tY8k?feature=shared>

ACTIVITAT 4

Joc de rol

[Recomanada per a secundària]

En aquesta activitat, l'alumnat assumirà diferents rols relacionats amb el conflicte colombià. Representaran actors clau com membres del govern, guerrilles, membres de la comunitat i organismes internacionals. L'objectiu del joc és arribar a un acord de pau que beneficiï totes les parts.

A la taula de negociació, els i les representants de cada grup defensaran els seus interessos i buscaran solucions pacífiques als problemes del conflicte.

Finalment, cada grup presentarà els acords assolits, destacant com aquests beneficiarien les seves comunitats, i es fomentarà la participació de la classe amb preguntes i opinions. Aquest joc de rol busca no només comprendre millor les dinàmiques del conflicte colombià, sinó també fomentar habilitats com la resolució de problemes, la presa de decisions i l'empatia cap a altres perspectives.

SI VOLS SABER-NE MÉS...

<https://centredelas.org/campanyes/desmilitaritzem-leducacio/?lang=es>

<https://desmilitaritzem.blog.pangea.org/>

<https://escolapau.uab.cat/conflictos-armats/>

<https://www.un.org/es/>

<https://www.amnesty.org/es/>

<https://www.icip.cat/es/>

https://www.nationalgeographic.com.es/mundo-ng/guerra-entre-rusia-y-ucrania-conflicto-explicado-manera-sencilla_17909

<https://bibliotecavirtual.diba.cat/conflicte-militar-russia-ucraina>

<https://cooperaciocatalana.gencat.cat/ca/que-fem/accio-humanitaria/ucraina/index.html>

https://historia.nationalgeographic.com.es/a/israel-palestina-como-cuando-comenzo-conflicto_20332

https://www.nationalgeographic.com.es/mundo-ng/guerra-entre-israel-hamas-claves-para-entender-conflicto_20837

<https://escuelasahara.saharasevilla.org/archivos/1926>

<https://www.nationalgeographic.es/historia/que-es-el-conflicto-del-sahara-occidental-y-que-papel-juegan-marruecos-y-espana>

<https://www.newtral.es/doce-anos-de-guerra-en-siria/20230318/>

https://www.cidob.org/publicaciones/documentacion/dossiers/conflicto_en_siria/una_guia_al_conflicto_sirio_10_preguntas_claves

<https://www.rutasdelconflicto.com/notas/el-silencio-el-estigma-la-guerra-el-impacto-del-conflicto-armado-la-salud-mental-las-victimas>

<https://www.taulacolombia.org/ca/qui-som/>

<https://www.icip.cat/es/publication/el-exilio-y-la-comision-de-la-verdad-de-colombia-una-experiencia-de-colaboracion-inedita/>

https://www.cidob.org/publicaciones/documentacion/dossiers/dossier_proceso_de_paz_en_colombia/dossier_proceso_de_paz_en_colombia/conflicto_en_colombia_antecedentes_historicos_y_actores

AMB EL SUPORT DE:

INSTITUT
CATALÀ
INTERNACIONAL
PER LA PAU

